

Postpunkční cefalea

Postpunkční cefalea je **vážná komplikace neuroaxiální anestezie**. Vyskytuje se **do 24 hodin po vaginálním porodu** nebo **císařském řezu**.

Příčina vzniku

Jedná se o následek **perforace dury mater** a následný **únik likvoru do epidurálního prostoru**. Většinou je spojena s epidurální punkcí, ale může vzniknout i u spinální anestezie. Dochází k likvorové hypotenzi, reflexní vazodilataci a aseptické iritaci nervových struktur.

Příznaky

- **Bolest hlavy** - nejčastěji do 24 až 96 hodin po punkci, ve frontální či okcipitální části, zhoršení bolesti při vertikalizaci,
- nauzea až zvracení,
- porucha sluchu,
- porucha vidění,
- pseudomeningismus.

Následný postup při postpunkční cefalee

1. Při nechtěné perforaci je nutné nechat epidurální katetr in situ 24 hodin - funguje jako zátka a snižuje únik likvoru do epidurálního prostoru.
2. Při podezření vzniku postpunkční cefalee musíme **informovat lékaře** a ženu a poté postupovat dle ordinace lékaře.

Druhy terapie při postpunkční cefalee

Konzervativní terapie

- **Dostatečný přísun tekutin** - pozor na hyperhydrataci!!!,
- klid na lůžku,
- podpůrná psychoterapie.

Analgezie

- Paracetamol,
- nesteroidní antiflogistika- diclofenac spp.,
- metylxanthiny- kofein,
- triptany.

V případě, že konzervativní terapie a analgezie nepomáhá a trvá **déle než 24 hodin**, se můžeme dle ordinace lékaře uchýlit k **aplikaci krevní zátky**.

Krevní zátka

Podmínky

- Orientační neurologické vyšetření,
- vyloučení etiologické cefalee,
- podepsaný informovaný souhlas spolu s poučenou a spolupracující pacientkou,
- dostatečný odstup od nízkomolekulárního heparinu aplikovaného nejčastěji po porodu.

Provedení

Krevní zátku aplikuje **pouze zkušený anesteziolog**.

Postup

1. Přísně sterilní podmínky,
2. poloha na boku,
3. krevní zátka se aplikuje nejlépe v místě předchozí punkce,
4. po zavedení jehly do epidurálního prostoru se provádí test přítomnosti likvoru pomocí 2% lidokainu,
5. sterilní odběr 10-20 ml autologní krve a pomalá aplikace do epidurálního prostoru,
6. kontrola anesteziologem,

7. propuštění z porodnice se doporučuje až za následujících 24 hodin.

Odkazy

Související články

- Šestinedělí
- Porod
- Epidurální anestezie v porodnictví

Použitá literatura

- PAŘÍZEK, Antonín, a kolektiv. *Kritické stavy v porodnictví*. 1. vydání vydání. Praha. 2012. 285 s. ISBN 978-80-7262-949-7.